

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/168/2020
Identifikačné číslo spisu: 6117227799
Dátum vydania rozhodnutia: 15.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6117227799.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu SPP-distribúcia, a. s., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 44/b, IČO: 35 910 739, zastúpeného SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., s o sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanému D. M., bývajúcemu v I., o zaplatenie sumy 1.098,58 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7Csp/196/2017, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 5. februára 2020, sp. zn. 25Co/40/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 17. októbra 2018 č. k. 7Csp/196/2017-323 zamietol žalobu žalobcu a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 3 písm. c/, § 64 ods. 2, § 73 ods. 1, § 82 ods. 1 písm. a/ bod 2, ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, § 2 ods. 6 písm. d/ vyhlášky č. 265/1999 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach pripojenia dodávok a merania plynu. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že v nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného, do ktorej bol plyn v rozhodnom období dodávaný a odoberaný, plyn odoberal nájomca nehnuteľnosti. S týmto nájomcom mal dodávateľ plynu, SPP, a. s., uzatvorenú zmluvu, ktorá bola skončená odstúpením zo strany dodávateľa pre neplnenie povinností uhrádzať v lehote splatnosti faktúry a preddavky za opakované dodávky zemného plynu. Nájom však trval naďalej, k jeho ukončeniu došlo dohodou medzi účastníkmi nájomnej zmluvy ku dňu 31. augusta 2016. Nájomca si svoje povinnosti platiť za dodaný a odobratý plyn riadne neplnil a dodávateľ z uvedeného dôvodu od zmluvy o dodávke plynu odstúpil. Plyn však bol počas celého rozhodného obdobia od 29. júla 2015 do 19. februára 2016 žalobcom dodávaný do nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom nájmu, a ktorú užíval nájomca. Pretože mal preukázané, že plyn v nehnuteľnosti, ktorá patrí žalovanému, žalovaný v rozhodnom období neodoberal, ale ho odoberal jeho nájomca, o čom žalobca vedel, dospel k záveru, že žalovaný nie je zodpovedný za škodu, ktorá žalobcovi vznikla neoprávneným odberom plynu bez uzavretej zmluvy a

žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobcu v tom, že neoprávneným odberateľom je žalovaný z titulu vlastníctva rodinného domu ako odberného miesta zemného plynu, pretože tak, ako je uvedené vyššie, samotné vlastníctvo rodinného domu z hľadiska zákona o energetike nie je právne významné. Takýmto odberateľom v rozhodnom období žalovaný podľa vykonaného dokazovania nebol. Žalovaný tvrdil, že sa ho neoprávnený odber plynu vôbec netýkal, lebo v dome býval nájomca, ktorý bol predtým na odber plynu prihlásený. Žalobca nepreukázal, z akých dôvodov nepristúpil k odpojeniu plynu v niektorý z bezprostredne nasledujúcich dní po ukončení zmluvného vzťahu s predchádzajúcim odberateľom, z akých dôvodov teda ponechal odber plynu na odbernom mieste bez uzavretia zmluvy, z akých dôvodov plyn odpojil za tých istých okolností po viac než roku, prečo neoprávnený odber neposúdil voči osobe, ktorej bol bezprostredne predtým plyn dodávaný a prečo so značným odstupom času žaloval inú osobu, t. j. vlastníka nehnuteľnosti bez akéhokoľvek právne významného zdôvodnenia v žalobe. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z. z. v platnom znení (ďalej aj „CSP“).

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „súd druhej inštancie“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 5. februára 2020 č. k. 25Co/40/2019-406 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd posudzujúc predmetnú vec v zmysle citovaných zákonných ustanovení (§ 82 ods. 1, písm. a/ bod 2 a ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, § 4 ods. 3 vyhlášky č. 265/1999 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach pripojenia, dodávok a merania plynu) dospel k záveru, že pokiaľ súd prvej inštancie zamietol žalobu dôvodiac tým, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia o pasívnej vecnej legitimácii žalovaného, bolo jeho rozhodnutie nesprávne, založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Podstatnou skutočnosťou pre určenie zodpovedného subjektu bolo určenie, kto bol povinný uzatvoriť zmluvu o dodávke plynu na predmetnom odbernom mieste. Nájomcovi nehnuteľnosti vyplývala povinnosť uzatvoriť zmluvu o dodávke plynu a uhrádzať plyn dodávateľovi po celé obdobie nájmu podľa zmluvy o nájme. Táto povinnosť mu trvala počas dohodnutej doby nájmu od 18. augusta 2014 do 17. augusta 2024, respektíve do ukončenia nájmu dohodou ku dňu 31. augusta 2016. Nájomca však povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o nájme, mať uzatvorenú zmluvu o dodávke plynu a uhrádzať plyn dodávateľovi po celé obdobie nájmu, neplnil. Zmluva o dodávke plynu bola ukončená ku dňu 22. apríla 2015. Ukončením zmluvy o dodávke plynu s nájomcom nastala situácia, ktorú bolo potrebné považovať za zmenu odberateľa. Nájomcovi postavenie odberateľa zaniklo a postavenie nového odberateľa vzniklo opätovne vlastníkovi. Z uvedeného vyplýva, že ukončením zmluvy o dodávke plynu s nájomcom ku dňu 22. apríla 2015 vznikla žalovanému, ako vlastníkovi, povinnosť v lehote osem dní uzatvoriť zmluvu o dodávke plynu podľa § 4 ods. 3 vyhlášky č. 265/1999 Z. z. Keďže žalovaný túto povinnosť nesplnil, zodpovedá za celý odber odo dňa posledného odpočtu plynu vykonaného u predchádzajúceho odberateľa - nájomcu. Keďže žalovaný nesplnil svoju povinnosť uzatvoriť zmluvu o dodávke plynu do ôsmich dní od ukončenia zmluvy o dodávke plynu s nájomcom, nesie zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla žalobcovi tým, že na predmetnom odbernom mieste došlo k odberu plynu bez uzatvorenej zmluvy treťou osobou, ktorej umožnil svoju nehnuteľnosť užívať. Odvolací súd vyslovil záväzný právny názor, podľa ktorého k zmene odberateľa podľa § 4 ods. 3 vyhlášky č. 265/1999 Z. z. dochádza aj pri ukončení zmluvy o dodávke plynu so subjektom, ktorý so súhlasom vlastníka uzatvoril zmluvu o dodávke plynu s dodávateľom, pričom novým odberateľom je vlastník nehnuteľnosti, v ktorej sa odberné miesto nachádza. Uviedol, že v novom rozhodnutí zároveň okresný súd rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolaateľ“) dovolanie s poukazom na § 421 CSP, pretože podľa jeho názoru súd nesprávne právne posúdil danú vec, keďže v argumentácii na podporu svojich tvrdení a vyslovenie záväzného právneho názoru, použil neplatnú právnu normu. Odvolací súd použil vyhlášku č. 265/1999 Z. z., ktorá bola zrušená, keďže bol zrušený zákon č. 70/1998 Z. z., ktorý obsahoval splnomocňovaciu blanketu (splnomocňovacie ustanovenie), na základe ktorej bola vydaná vyhláška č. 265/1999 Z. z. citovaná na str. 11 napadnutého uznesenia. Nasledovný zákon č. 656/2004 Z. z. v ustanovení § 71 síce nezrušil vyhlášku č. 265/1999 Z. z., avšak ani v žiadnom svojom ustanovení nezakotvil, že podzákonné právne akty (vyhlášky) vydané na základe

predchádzajúceho zákona č. 70/1998 Z. z. zostávajú v platnosti, sú účinné. Žiadal, aby najvyšší súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému všetky trovy konania dovolania.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu s poukazom na § 420 CSP a § 421 ods. 1 CSP uviedol, že dovolanie žalovaného je neprípustné. Navrhol dovolanie odmietnuť a priznať mu voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), je fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

6. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je (nesmie byť vnímaný ako) tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

7. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Žalovaný vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 CSP. Podľa tohto ustanovenia dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. V zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP je dovolanie prípustné iba proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Z citovaného ustanovenia prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorý zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nevyplýva.

9.1. Žalovaný dovolaním napadol uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu voči žalovanému. Uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu potvrdzujúcim alebo zmeňujúcim rozhodnutie súdu prvej inštancie (viď aj publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1380 a 1381, pozri aj sp. zn. 4 Cdo 97/2019, 3 Cdo 116/2019, 2 Cdo 144/2018).

10. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP prípustné. Dovolací súd preto procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez skúmania, či v konaní

došlo k dovolateľom namietanému dovolaciemu dôvodu.

11. Pre úplnosť považuje dovolací súd za potrebné upozorniť, že dovolanie dovolateľa by nebolo prípustné ani v prípade, ak by namietal vady rozhodnutia odvolacieho rozhodnutia podľa § 420 CSP. Pretože v zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd zmätočnosti, ktoré sú vymenované v ustanoveniach § 420 písm. a/ až f/ CSP.

11.1. Prípustným predmetom dovolania z hľadiska dovolacieho dôvodu podľa § 420 CSP je rozhodnutie vo veci samej alebo rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

11.2. Pokiaľ je dovolaním napadnuté uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je zrejmé, že sa nejedná o rozhodnutie vo veci samej, ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V dôsledku zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje.

11.3. V súvislosti s podaným dovolaním žalovaného smerujúcim proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bola vrátená vec na ďalšie konanie dovolací súd poukazuje taktiež na rozhodnutie č. R 19/2017 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2017, ktorého právna veta znie: „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku.“

12. Napokon dovolací súd zdôrazňuje, že samotná povaha uznesenia odvolacieho súdu o zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátení veci tomuto súdu na ďalšie konanie, otvára strane sporu možnosť v pokračujúcom konaní uplatniť všetky svoje procesné práva, vrátane právnej argumentácie (právna stránka veci) a práv na využitie riadnych, prípadne aj mimoriadnych opravných prostriedkov.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.